



provincie **HOLLAND**  
**ZUID**

# Leefomgevingstoets

## Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid 2021

## Inhoud

<b>1</b>	<b>Introductie</b>	<b>3</b>
	Omgevingsvisie	3
	Vorige leefomgevingstoets	3
<b>2</b>	<b>Leefomgevingstoets</b>	<b>5</b>
	Leefomgevingstoetsen	5
	Monitoring leefomgeving	5
<b>3</b>	<b>Effecten van beleidsverrijkingen</b>	<b>6</b>
	Verstedelijking, optimalisatie van woningbouwplannen en sociaal en betaalbaar wonen	7
	Bedrijventerreinen	9
	Grote ruimtevragers	11
	Ruimtelijke kwaliteit	13
	Bos en bomen	15
	Gezond en veilig	17

# 1 Introductie

## Omgevingsvisie

De provincie Zuid-Holland werkt continu aan de verbetering van haar omgevingsbeleid. Het visiedeel van het omgevingsbeleid, de Omgevingsvisie, beschrijft hoe de Zuid-Hollandse leefomgeving zich ontwikkelt en wat de provincie daar op hoofdlijnen aan wil doen. Het is een strategie voor de langere termijn. De Zuid-Hollandse Omgevingsvisie is volledig opgenomen in een digitaal systeem met de rest van het omgevingsbeleid. Hierin is het mogelijk onderdelen van het omgevingsbeleid aan te passen. Zo bestaat de Zuid-Hollandse Omgevingsvisie nu nog uit ruim 70 beleidskeuzes.

In de Lange Termijn Agenda van Provinciale Staten is aangekondigd voor welke onderwerpen (beleidsmodules) heroverweging of aanpassing van het Omgevingsbeleid aan de orde is en op welke termijn.

In deze herziening is een aantal beleidsmodules gebundeld, zodat niet voor iedere module een afzonderlijke procedure hoeft te worden doorlopen. Tevens bevordert bundeling een integrale aanpak.

De herziening heeft betrekking op de volgende beleidsmodules:

- Verstedelijking
- Verstedelijking en mobiliteit
- Optimalisatie van woningbouwplannen
- Sociaal en betaalbaar wonen
- Mutaties 3 hectare kaart
- Bedrijventerreinen
- Grote ruimtevragers
- Ruimtelijke kwaliteit
- Molenbiotoop
- Externe veiligheid
- Bos en bomen
- Gezond en veilig
- Permanente bewoning recreatiewoningen
- Boom- en Sierteeltgebied Greenport Boskoop

## Vorige leefomgevingstoets

Bij het vaststellen van de Omgevingsvisie in het voorjaar van 2019 is er een Leefomgevingstoets uitgevoerd. Deze leefomgevingstoets diende tevens als een milieueffectrapportage zoals verplicht voor een structuurvisie onder de Wet milieubeheer als deze kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.-plichtige of m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten.

De verplichting geldt ook als een structuurvisie onderdelen bevat waarvoor op grond van de Wet natuurbescherming met een Passende beoordeling uitgesloten moet worden dat er versturende effecten in Natura 2000 gebieden optreden. Voorbeelden van m.e.r.-plichtige activiteiten zijn: aanleg van autosnelwegen, aanleg, wijziging of uitbreiding van wegen, spoorwegen of binnenvaarwegen van een bepaalde lengte, realisatie van meer dan 2000 woningen, oprichting wijziging of uitbreiding van een windturbinepark (vanaf 20 turbines), thermische centrales of verbrandingsinstallaties, onttrekking van grondwater aan de bodem. Als een m.e.r.(beoordeling) bij een structuurvisie verplicht is, dan moet de uitgebreide m.e.r.-procedure doorlopen worden. Er wordt dan een milieueffectrapport opgesteld, dat tegelijk

met de ontwerp omgevingsvisie ter inzage gaat en waar de Commissie voor de m.e.r. een advies over moet geven.

Deze leefomgevingstoets zal niet de status van een m.e.r.-procedure hebben, omdat de inhoudelijke wijzigingen niet dermate ingrijpend zijn dat deze als m.e.r.-plichtig kunnen worden beschouwd. Een Leefomgevingstoets met de status van een m.e.r.-procedure zal in een volgende aanpassing van het Omgevingsbeleid in worden uitgevoerd, wanneer er milieu-impact hebbende wijzigingen in het beleid zitten.

## 2 Leefomgevingstoets

### Leefomgevingstoetsen

Deze leefomgevingstoets is een 'tussenstap' naar een leefomgevingstoets die tevens een milieueffectrapportage zal zijn, waarbij er beleidsaanpassingen plaatsvinden die m.e.r.-plichtig gaan zijn. Omdat de leefomgevingstoetsen ten opzichte van de autonome ontwikkeling (2030) relatief dicht bij elkaar liggen, zijn de huidige situatie en de autonome ontwikkeling niet opnieuw geanalyseerd en in kaart gebracht. Deze leefomgevingstoets is daarom dus gebaseerd op de vorige leefomgevingstoetsen, uitgevoerd voor de vaststelling van het omgevingsbeleid in februari 2019 en voor het 'Omgevingsbeleid 2020'. De leefomgevingstoets van 2019 is [hier](#)<sup>1</sup> online te vinden.

### Monitoring leefomgeving

Momenteel wordt gewerkt aan het opzetten van een monitor leefomgeving, waarbij een set indicatoren opgesteld worden om te kunnen monitoren hoe de leefomgeving in Zuid-Holland eraan toe is, en deze zich ontwikkelt. De monitor moet ervoor gaan zorgen dat er betere en meer actuele data beschikbaar is, en de set van indicatoren kan samen met deze data als input dienen voor toekomstige leefomgevingstoetsen.

1 volledige url: <https://rnh.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=8f8d1cd6259a4595a5fbf7da9112adcc>

### 3 Effecten van beleidsverrijkingen

Zoals eerder aangegeven, vinden er een elftal zogenaamde beleidsverrijkingen plaats. De beleidsverrijkingen zijn in deze leefomgevingstoets beoordeeld op hun mogelijke effecten op de leefomgeving. Het zijn effecten in 2030 ten opzichte van de autonome ontwikkeling in 2030.

Hieronder worden per beleidsverrijking op hoofdlijnen de kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten besproken. In alle gevallen geldt dat de effecten van het nieuwe strategische beleid sterk afhankelijk zijn van de wijze waarop het wordt doorvertaald naar beleidsuitvoering. Ook de keuze van in te zetten instrumenten (dwingend karakter of vrijwillig karakter) en de mate waarin de provincie afhankelijk is van andere overheden of derden is bepalend voor de uiteindelijk optredende effecten. De effecten die zich uiteindelijk in de praktijk zullen voordoen moeten op basis van monitoring en evaluatie in beeld gebracht worden.

## Verstedelijking, optimalisatie van woningbouwplannen, sociaal en betaalbaar wonen en recreatiewoningen

In het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving 2020 is afgesproken dat de provincie Zuid-Holland de regierol heeft in het opstellen van de Verstedelijkingsstrategie Zuid-Holland. De provincie heeft in gezamenlijkheid met de regio en het Rijk de contouren van de Verstedelijkingsstrategie opgesteld. Hieruit volgen een aantal aanpassingen die zijn opgenomen in de beleidskeuze 'verstedelijking' en in de beleidskeuzes 'optimalisatie woningbouwplannen' en 'sociaal en betaalbaar wonen'.

De aanpassingen voorzien in meer betaalbare woningen (50% betaalbaar, waarvan 30% sociaal). Daarnaast wordt er gekeken naar kansen voor inbreiding en voor verdere verstedelijking van binnenstedelijke locaties en concentratie van woningbouw nabij HOV. Woningbouwplannen moeten geoptimaliseerd worden, met het oog op het versnellen van de woningbouw, zuinig en efficiënt ruimtegebruik en duurzame mobiliteit. Lopen, fietsen, OV en deelmobiliteit wilt de provincie stimuleren. Hiervoor worden eisen gesteld aan de minimale woningdichtheid op nieuwe bouwlocaties en worden beperkingen opgelegd voor het aantal parkeerplaatsen voor stationsomgevingen. De aanpassing op de recreatiewoningen voorziet vooral in het opvangen van een mogelijke versoepeling voor permanente bewoning van recreatiewoningen door het Rijk. Hierdoor is invloed op de leefomgeving nauwelijks aanwezig.

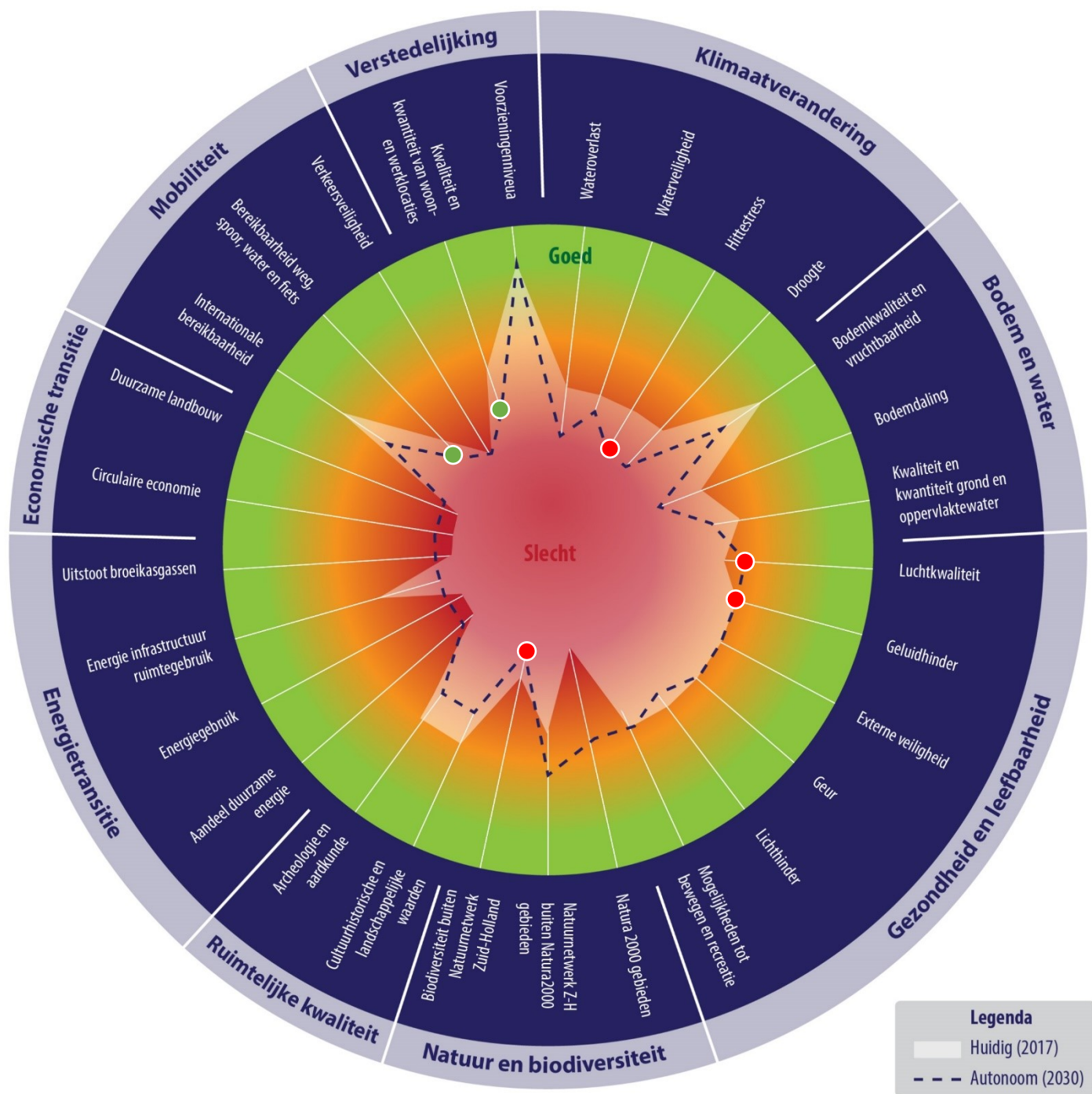
Deze wijzigingen hebben mogelijke effecten op de leefomgeving. In het rad van de leefomgeving op de volgende pagina worden de hieronder beschreven kansen op positieve effecten (groene bollen) en risico's op negatieve effecten (rode bollen) weergegeven.

### **Kansen op positieve effecten**

Het stedelijk verdichten en concentratie van woningbouw nabij HOV, gecombineerd met een focus op lopen en fietsen brengt een aantal kansen op positieve effecten met zich mee. Een minimale woningdichtheid zorgt voor een beter draagvlak voor eventuele voorzieningen. Daarnaast kunnen zich kansen voordoen op positieve effecten op bereikbaarheid als meer mensen zich kunnen verplaatsen te voet of per fiets. Gelijktijdig moet er wel opgepast worden dat de druk op het OV niet hoger wordt dan dat het aankan.

### **Risico's op negatieve effecten**

Stedelijke verdichting brengt ook andere potentiële problemen met zich mee. Zo is er bij verdichting minder plek over voor groen. Als dit niet goed wordt opgelost, kan dit het effect hebben dat binnenstedelijke biodiversiteit afneemt, en hittestress toeneemt. Ook geluidhinder en luchtkwaliteit zouden te lijden kunnen hebben onder te heftige verdichting, wanneer hier in de uitvoering niet voldoende rekening mee wordt gehouden.



De resultaten van de beoordeling worden weergegeven in het zogenaamde 'Rad van de leefomgeving'. Het rad laat voor alle thema's en indicatoren zien hoe de kwaliteit van de leefomgeving ervoor staat. Daarbij zijn de volgende kwaliteitsniveaus toegekend:

- Provinciebreed overwegend sprake van knelpunten/problemen ('slecht').
- Provinciebreed wisselend sprake van wel en geen knelpunten/problemen of risico op knelpunten ('wisselend')
- Provinciebreed overwegend geen sprake van knelpunten/problemen ('goed').



## Bedrijventerreinen

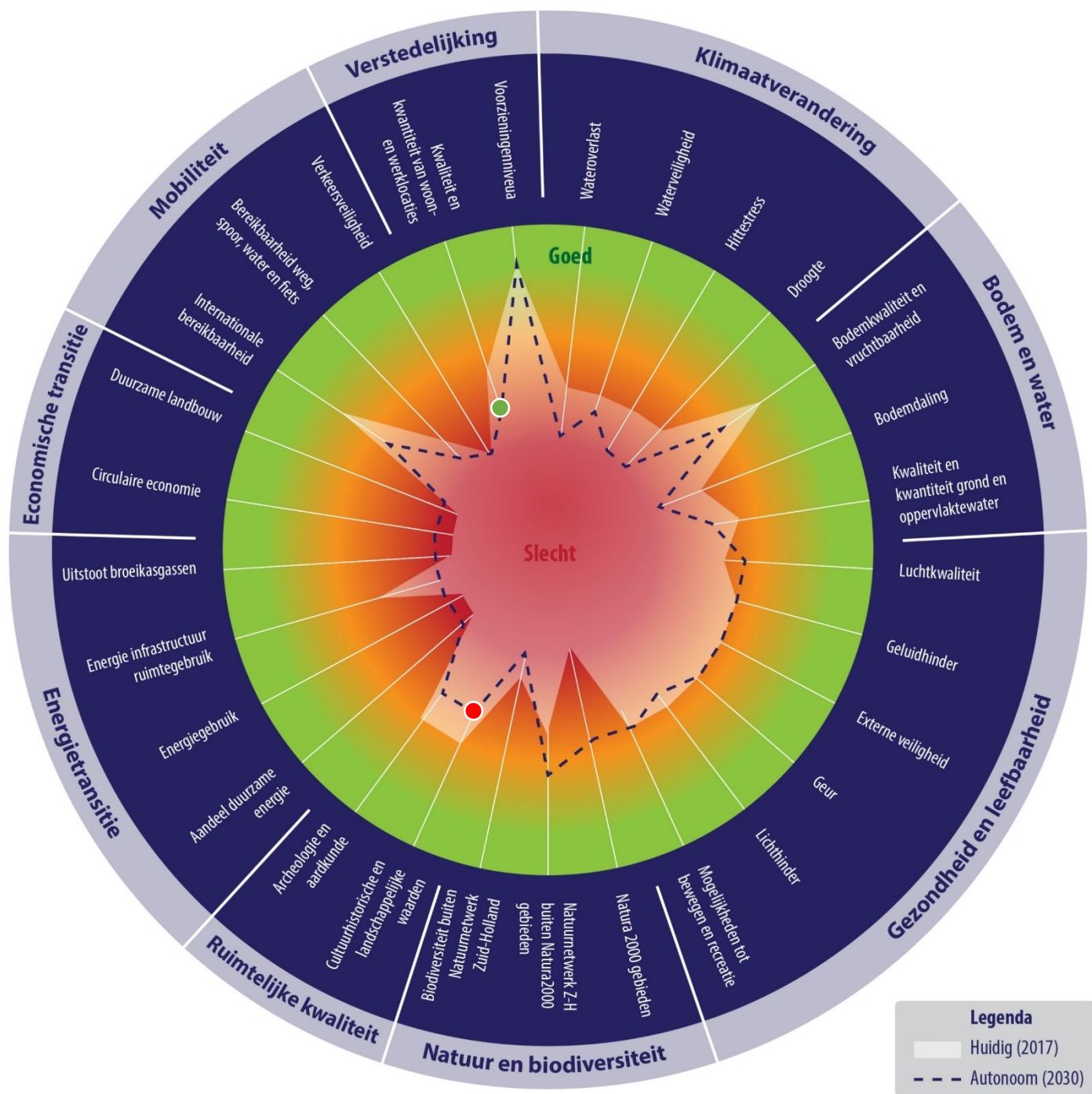
Actualisatie van de huidige provinciale bedrijventerreinenstrategie (dat de basis vormt van deze beleidsaanpassingen) is nodig om goed in te kunnen spelen op de huidige marktontwikkelingen en trends op en rondom bedrijventerreinen en economie. De aanpassingen die voortvloeien uit deze bedrijventerreinenstrategie hebben betrekking op nieuwe mogelijkheden op het gebied van compensatie van bedrijventerreinen, de status van de regionale bedrijventerreinenvisies, de introductie van woon-werk-akkoorden, de structurele inzet op leegstands aanpak en een bredere inzet op duurzaamheid en energieverbruik.

### **Kansen op positieve effecten**

Door meer duidelijkheid en mogelijkheden voor transformatie van binnenstedelijke bedrijventerreinen naar woningbouw, en compensatie van deze bedrijventerreinen, is er een kans op een positief effect op de kwaliteit en kwantiteit van woon- en werklocaties.

### **Risico's op negatieve effecten**

De compensatie van de getransformeerde bedrijventerreinen brengt echter een risico op een negatief effect met zich mee op ruimtelijke kwaliteit, omdat mogelijke verrommeling van het landschap op zou kunnen treden in de uitvoering, wanneer hier niet genoeg rekening mee wordt gehouden.



De resultaten van de beoordeling worden weergegeven in het zogenaamde 'Rad van de leefomgeving'. Het rad laat voor alle thema's en indicatoren zien hoe de kwaliteit van de leefomgeving ervoor staat. Daarbij zijn de volgende kwaliteitsniveaus toegekend:

- Provinciebreed overwegend sprake van knelpunten/problemen ('slecht').
- Provinciebreed wisselend sprake van wel en geen knelpunten/problemen of risico op knelpunten ('wisselend')
- Provinciebreed overwegend geen sprake van knelpunten/problemen ('goed').

## Grote ruimtevragers

Door gericht te sturen op de vraag of, waar en hoe nieuwe grootschalige ontwikkelingen in Zuid-Holland ruimtelijk gefaciliteerd kunnen worden. Het gaat daarbij vooral om de ruimtevrage van grote specifieke functies in de logistiek (xxl-logistiek) en de digitale economie (bijvoorbeeld hyperscale en co-locatie-datacenters). Zogenaemde 'verdozing' van het landschap moet worden tegengegaan, zeker waar het gaat om functies die relatief weinig maatschappelijk-economische waarde toevoegen.

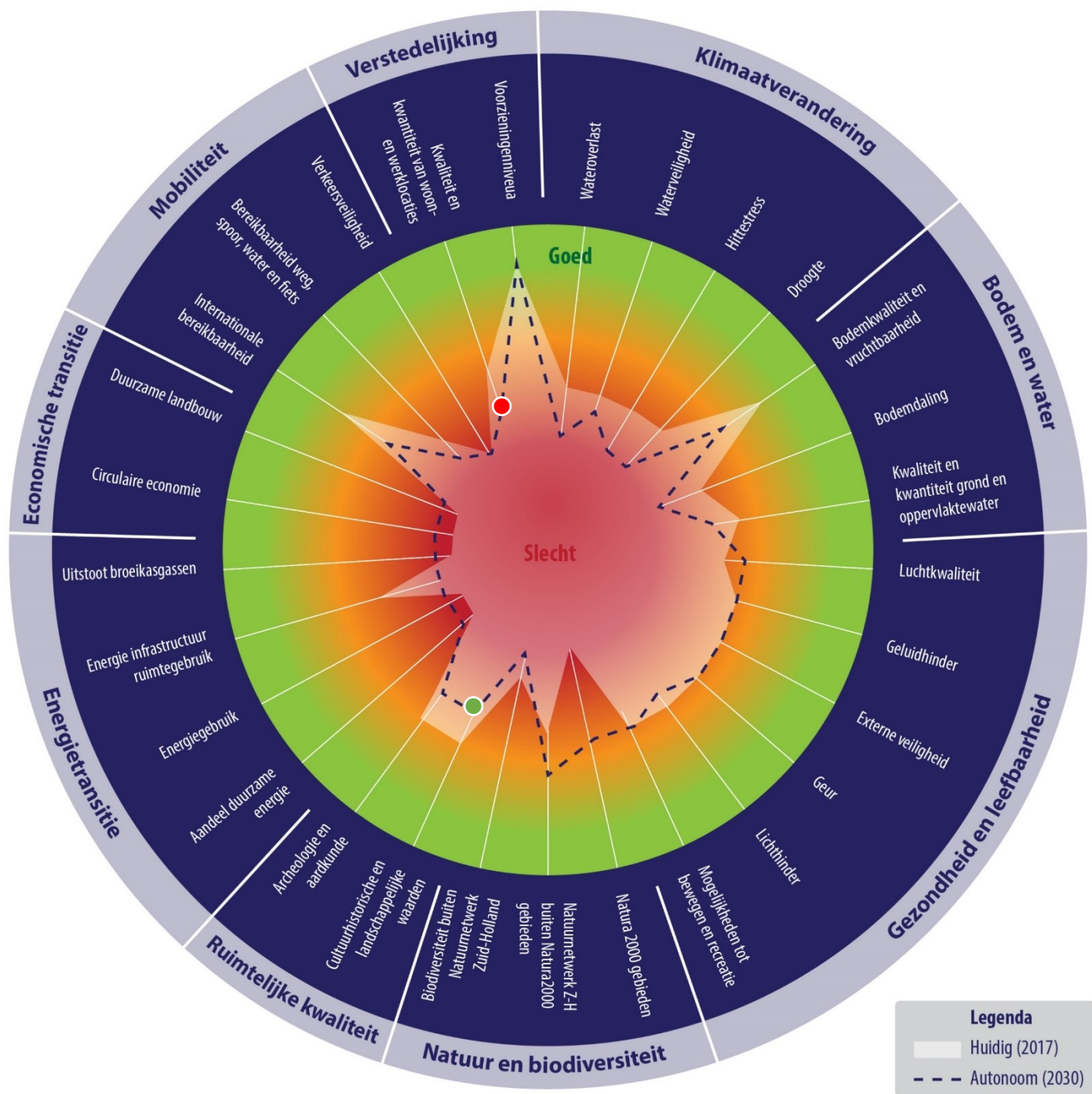
Het uitgangspunt is dat nieuwe grote ruimtevragers alleen ruimtelijk gefaciliteerd kunnen worden wanneer onderbouwd is dat de functies en activiteiten maatschappelijke en economische waarde toevoegen en tegelijkertijd rekening houden met de ruimtelijke kwaliteit van Zuid-Holland.

### **Kansen op positieve effecten**

Ruimte wordt steeds schaarser, hierdoor is de autonome ontwikkeling op ruimtelijke kwaliteit negatief. De gerichtere sturing op grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen kan er mogelijk voor zorgen dat deze autonome trend afremt. Bij de uitwerking van het beleid kan het de landschappelijke waarden minder negatief beïnvloeden dan volgens de autonome ontwikkeling verwacht mag worden. Hierdoor is er een kans op een positief effect op de indicator 'Cultuurhistorische en landschappelijke waarden'.

### **Risico's op negatieve effecten**

Door de genoemde gerichtere sturing kan het zijn dat een aantal ontwikkelingen moeilijker worden, waardoor de kwantiteit van werklocaties mogelijk negatief beïnvloed wordt. Hierdoor is er een risico op een negatief effect op de indicator 'Kwaliteit en kwantiteit van woon- en werklocaties'.



De resultaten van de beoordeling worden weergegeven in het zogenaamde 'Rad van de leefomgeving'. Het rad laat voor alle thema's en indicatoren zien hoe de kwaliteit van de leefomgeving ervoor staat. Daarbij zijn de volgende kwaliteitsniveaus toegekend:

- Provinciebreed overwegend sprake van knelpunten/problemen ('slecht').
- Provinciebreed wisselend sprake van wel en geen knelpunten/problemen of risico op knelpunten ('wisselend')
- Provinciebreed overwegend geen sprake van knelpunten/problemen ('goed').

## Ruimtelijke kwaliteit

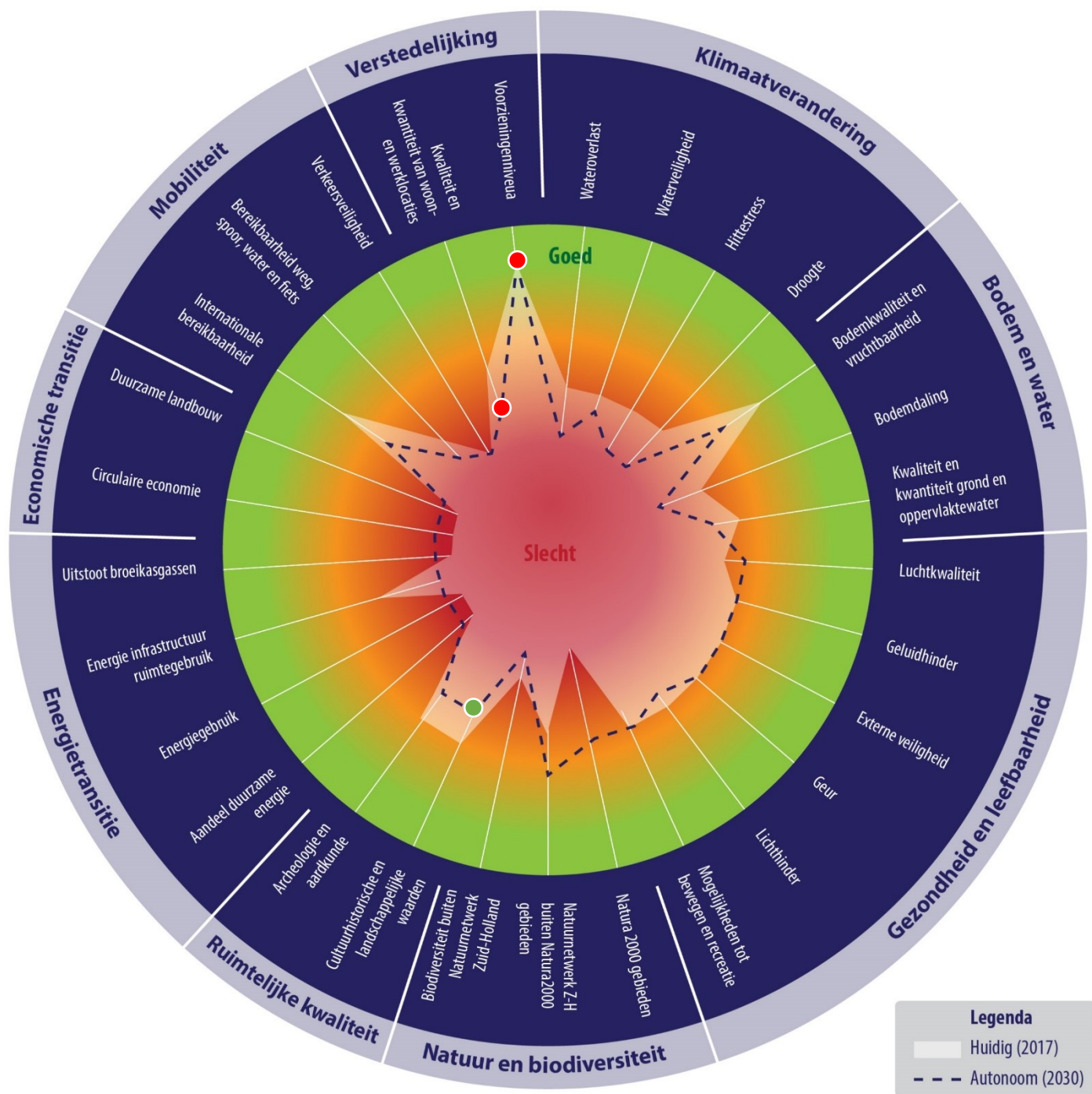
Een groot deel van de wijzigingen op ruimtelijke kwaliteit is ter bevordering van gebruiksvriendelijkheid, vindbaarheid en toekomstgerichtheid. Inhoudelijk is er een kleine verandering in de bescherming van het buitengebied tegen ongewenste stedelijke ontwikkelingen. Alle landelijke gebieden krijgen een basisbescherming waarin helder wordt aangegeven welke ontwikkelingen zijn toegestaan en onder welke voorwaarden.

### **Kansen op positieve effecten**

De beoogde wijziging zorgt voor een kans op een positief effect op de indicator 'Cultuurhistorische en landschappelijke waarden'. Landelijk gebied krijgt een iets betere bescherming tegen ongewenste stedelijke ontwikkelingen.

### **Risico's op negatieve effecten**

Een betere bescherming tegen ongewenste stedelijke ontwikkelingen kan wel risico's op negatieve effecten met zich meebrengen op het 'voorzieningsniveau' van landelijke gemeentes, en op de 'kwaliteit en kwantiteit van woon- en werklocaties' omdat deze ontwikkelingen moeilijker worden buiten bestaand stads- en dorpsgebied.



De resultaten van de beoordeling worden weergegeven in het zogenaamde 'Rad van de leefomgeving'. Het rad laat voor alle thema's en indicatoren zien hoe de kwaliteit van de leefomgeving ervoor staat. Daarbij zijn de volgende kwaliteitsniveaus toegekend:

- Provinciebreed overwegend sprake van knelpunten/problemen ('slecht').
- Provinciebreed wisselend sprake van wel en geen knelpunten/problemen of risico op knelpunten ('wisselend')
- Provinciebreed overwegend geen sprake van knelpunten/problemen ('goed').

## Bos en bomen

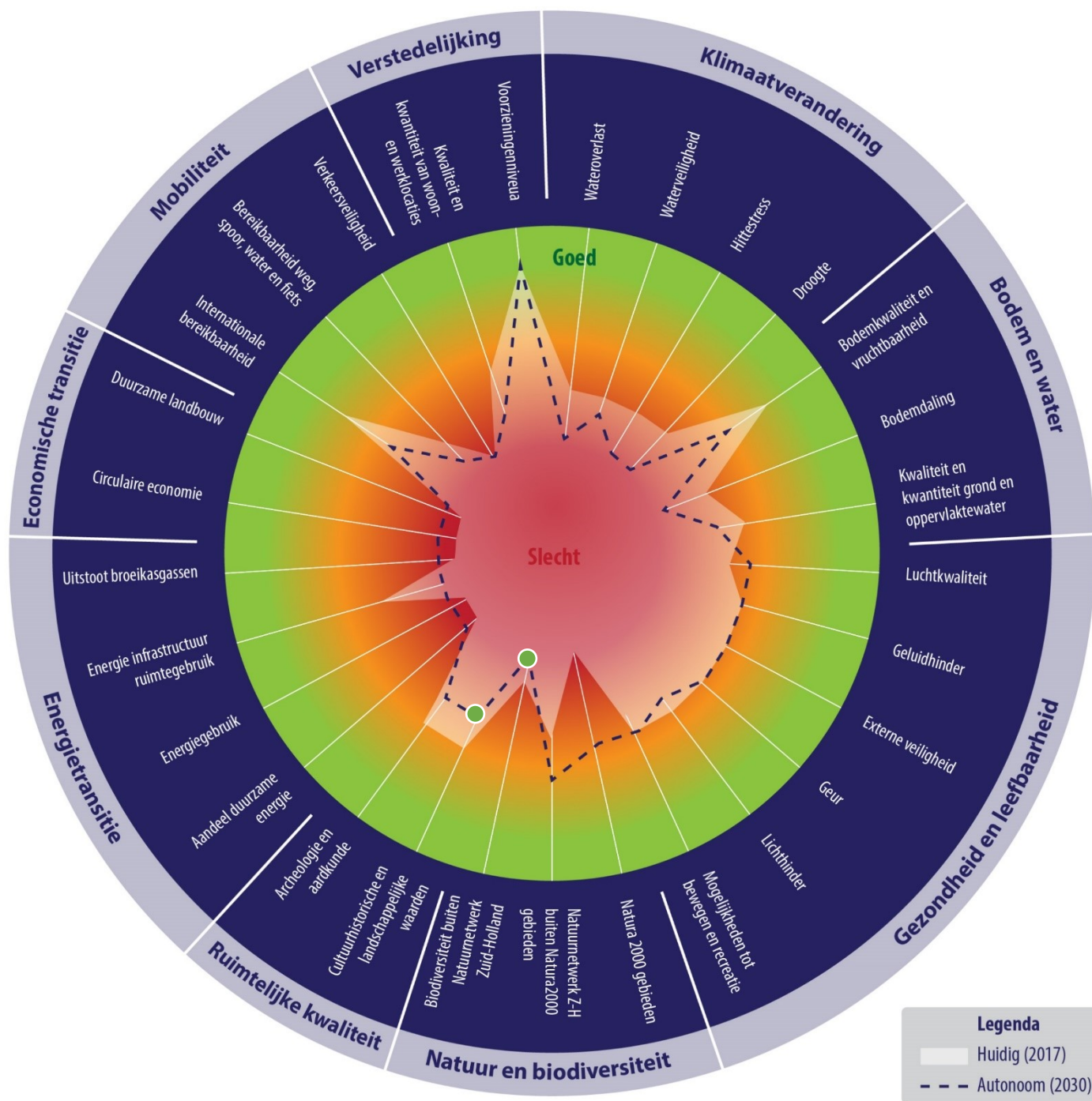
De wijzigingen op bos en bomen zit met name in enkele (kleine) aanpassingen met betrekking tot compensatie voor kappen. Zo moet er bij het indienen van een kapmelding nu een compensatieplan ingediend worden. Daarnaast mag er niet langer bos gecompenseerd worden binnen NNN, als de kap plaatsvindt buiten NNN. Dit was voorheen wel het geval, waardoor er per saldo oppervlakte groen verdween. Een zelfde aanpassing geldt voor vellen van houtopstand in een A-locatie bos, Groen erfgoed of in een bosreservaat. Compensatie mag dan niet plaatsvinden op andere grond omdat dan bijzondere natuur- en landschapswaarden verloren gaan.

### **Kansen op positieve effecten**

Het tegengaan van het verdwijnen van oppervlakte groen brengt een kans op een positief effect met zich mee op de indicator 'biodiversiteit buiten Natuurnetwerk Zuid-Holland', omdat kap buiten het natuurnetwerk niet meer gecompenseerd mag worden binnen het natuurnetwerk. Ditzelfde geldt voor de andere aanpassing, voor de indicator 'Cultuurhistorische en landschappelijke waarden'.

### **Risico's op negatieve effecten**

Er lijken niet direct risico's op negatieve effecten te zijn voor de leefomgeving bij deze beleidsaanpassing.



De resultaten van de beoordeling worden weergegeven in het zogenaamde 'Rad van de leefomgeving'. Het rad laat voor alle thema's en indicatoren zien hoe de kwaliteit van de leefomgeving ervoor staat. Daarbij zijn de volgende kwaliteitsniveaus toegekend:

- Provinciebreed overwegend sprake van knelpunten/problemen ('slecht').
- Provinciebreed wisselend sprake van wel en geen knelpunten/problemen of risico op knelpunten ('wisselend')
- Provinciebreed overwegend geen sprake van knelpunten/problemen ('goed').



## Gezond en veilig

De beleidskeuze 'Gezonde en veilige leefomgeving' brengt niet direct nieuw beleid met zich mee, maar geeft wel meer positie aan een nog onderbelicht, maar niet onbelangrijk, onderdeel van de visie. Daarnaast verhoogt het de integraliteit van de visie doordat het groen, gezondheid en veiligheid meer samenbrengt. Meer aandacht voor deze onderwerpen brengt kansen mee voor positieve effecten, maar dit zal nog moeten volgen uit verdere beleidsuitwerking die later dit jaar plaats moet vinden.